

BETTY-KIRJAT

KAISA IKOLA

Betty

Kaisa Ikola

Betty

SAGA Egmont

Betty

Cover image: Shutterstock

Copyright © 2008, 2020 Kaisa Ikola and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788728552995

1. POD edition

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13,4 million euros annually to children in difficult circumstances.

1.

Stewartin lapset

Aivan 1900-luvun alkuvuosina, jolloin Isossa-Britanniassa elettiin iloista kuningas Edvardin aikaa, istuivat tuomari Stewartin kymmenen lasta Kuusikukkulan suuressa kirjastossa Skotlannissa viettämässä sadepäivää. Läntisen Ylämaan nummilla puhalsi synkkä tuuli ja taivas itki syksyisiä pisaroita harmaista pilvistä, mutta takassa paloi tuli, pöydällä oli teetarjotin ja huone oli lämmin ja mukava.

Perheen esikoinen, 20-vuotias James eli Jamie, kuten häntä oli pikkupojasta alkaen kutsuttu, istui pöydän ääressä lukemassa lakikirjaa. Hänen suurin haaveensa oli tulla tuomariksi, ja kieltämättä hänellä olikin siihen taipumuksia: Jamiea kutsuttiin apuun aina, kun sisarukset äityivät riitelemään ja tarvittiin joku jakamaan Salomonin tuomioita.

Kahta vuotta nuorempi Rose oli olevinaan hyvin kiinnostunut lukemastaan muotilehdestä, mutta todellisuudessa hän oli kätkenyt sen sisään ranskalaisen rakkausromaanin, joita äiti ei hyväksynyt, ja pelkäsi kuollakseen, että joku näkisi sen ja

kielisi. Hänen kaksoisveljensä Robert, jossa oli melkoisesti keikarin vikaa, järjesti tukkaansa peilin edessä ja mietti, olisiko parempi kammata kihara oikealle vaiko vasemmalle puolelle otsaa.

Beatrice, joka oli keväällä lopettanut koulunkäyntinsä Glen Longin kansakoulussa ja täyttänyt elokuussa kuusitoista vuotta, istui nojatuolissa jalkojensa päällä ja kirjoitti niin että kynä savusi. Betty kirjoitti aina; perhe kutsuikin häntä naureskellen ”kirjailijattareksi”. Nyt hänen sylissään oli punakantinen vihkonen, jota kutsuttiin uljaasti päiväkirjaksi.

Vuoden nuorempi John lojui sohvalla luoden Robiin ihailevia katseita ja toivoen, että olisi jo kyllin vanha kasvattamaan viikset ja saattamaan tyttöjä kotiin. Välillä hän mulkaisi murhaavasti 12-vuotiaita kaksosia Davidiä ja Hannahia, jotka peuhasivat lattialla uuden kissanpentunsa kanssa ja tahtoivat välillä kömpiä sohvalle veljen kiusaksi.

Perheen pikkuemäntä, 10-vuotias Jennifer kutoi raidallista sukkaa ja piti samalla silmällä nukeilla takan edessä leikkiviä siskojaan, 6-vuotiaasta Maryä ja kolmen vuoden ikäistä Elizabethiä.

Betty – häntä ei saanut kutsua Beaksi, koska Rob oli erääseen aikaan kiusoitellut häntä lausumalla nimen kovalla p:llä, mikä merkitsi hernettä, ja Betty parka taisteli turhaan pyöreyttään vastaan – oli kirjoittanut tekstiä päiväkirjaansa sen päivän osalta jo sivukaupalla. Se tarkoitti sitä, että hän joko oli hyvin ikävystynyt tai hyvin vihainen. Tällä kertaa ilmeisesti molempia.

Lokakuun 2. päivänä

”Sataa, enkä pääse ulos Keijulehtoon kirjoittamaan. Mutta ei siellä muutenkaan ole enää niin ihanaa kuin kesällä; mäntyjen

kyljet ovat kosteat, lehmukset ovat pudottaneet lehtensä ja maa tuoksuu syksyltä.

Herra Macmillan, opettaja, sanoo, että luonnonkuvaukset ovat kirjailijoiden keksintö saada kirjoistaan paksumpia ja kalliimpia. Siksi lopetankin omani tähän ja siirryn päivän pääaiheeseen: rouva Browniin. Herra Brown oli lähtenyt Gwenin ja Mayn kanssa Ballachulishiin, joten äiti katsoi kohteliaisuuden vaativan rouvan kutsumista päivälliselle. En ole milloinkaan pitänyt rouva Brownista, mutta tänään aloin vihata häntä (pastori MacPherson sanoo, että viha on syntiä. Aloin siis *inhota* rouva Brownia). Kesken jälkiruokavanukkaan (se oli suklaavanukas, Effien taidonnäyte) rouva kumartui pöydän yli ja sanoi imelästi hymyillen:

– Sinulla kuuluu olevan kirjallisia harrastuksia, pikku Bea? Nyökkäsin punastuen harmista. Rouva Brown *tietää*, että koko maailma kutsuu minua Bettyksi.

– Oh, miten herttaista! (Ilkeä korostus viimeisellä sanalla.) – Sitten kai voitkin sepittää pienen soman runonpätjän Gwenin syntymäpäiväksi?

Kohotin pääni täynnä loukattua ylpeyttä.

– Epäilen etten voi, sanoin.

– No mutta Betty, tietenkin voit, sanoi äiti nuhdellen.

– En voi. En milloinkaan sepitä runojani, ne vain tulevat.

– Pane ne sitten tulemaan, ehdotti Rose hyväntuulisesti ja mitään ymmärtämättä.

– Ne annetaan minulle, ilmoitin niin päättäväisesti kuin suinkin. Nykäisin niskoani ja katsoin rouva Brownia suoraan silmiin. Vai vielä runo Gwenille, joka sanoi keväällä koulussa: –

Bea Stewartilla on vikaa päässä, jos hän tosiaan luulee pystyvänsä kirjoittamaan kirjan!

Kun rouva Brown oli lähtenyt, äiti torui minua lempeästi. Äiti toruu aina lempeästi; silloin syyllinen saa tunnonvaivoja ja alkaa itkeä ja katuu ja pyytää anteeksi. Mutta minä en katunut, tulin vain pahoilleni äidin tähden, koska hän sanoi että olin nolannut meidät ja että minun pitäisi koettaa olla nöyrempi. Rosekin torui, mutta ei suinkaan lempeästi.

– Kun kaikki sinun vihkosi ovat täynnä värssyjä, niin mikset sitten voinut kirjoittaa yhtä Gwen Brownille? hän kysyi.

– Siksi, ettei hänestä saa aikaan runoa. Siksi, etten pidä hänestä. Siksi, ettei hän pidä minusta. Siksi, että rouva Brown tahtoi vain tehdä minusta pilaa. Siksi...

– Sinä olet toivoton, Rose sanoi vihaisesti.

Onneksi vanha Effie oli puolellani, sillä hänkään ei ole sietänyt rouva Brownia sen jälkeen, kun tämä seurakunnan myyjäisissä sanoi, että Effie olisi mukamas kopioinut hänen kermakakkunsa reseptin ilman lupaa, vaikka resepti on kulkenut Effien suvussa viisikymmentä vuotta. Menin siis keittiöön ja tulin lohdutetuksi vastaleivotulla murokeksillä ja isolla lasillisella maitoa. Effie totisesti tietää, mikä tepsii loukattuun ylpeyteen! – Vielä Betty näyttää Browneille, hän puhisi vääntäessään lihamyllyä. – Bettystä tulee vielä kuuluisa, kun hän julkaisee kaikki juttunsa!

Kaikki juttuni, hmm. Kunpa edes osa tuosta ennustuksesta toteutuisi!

Davy ja Annie ostivat eilen kissanpojan Joe Belliltä yhden pennyn hintaan. Jamie sanoo, että Bellin tilalla syntyy vuodessa enemmän kissanpentuja kuin koko Glen Longissa saatetaan maailmaan hiiriä viidessä vuodessa. Arvonsa mukaisesti pentu

sai nimen Penny. Aamulla sisäkköimme Jenny löysi sen jauhohinkalosta nukkumasta ja olisi päästänyt elukkaparan päiviltä, ellei John olisi ehtinyt hätiin.

David keksi tapauksesta runon, jota sitten on hoilannut kaiken päivää:

Suuttui kovasti Jenny,
kun jauhoista löytyi Penny.

Jenny suuttui vielä enemmän ja sanoi, että olisi tosiaan mielihyvin löytänyt pennyn, mutta ei 'tuota karvakasaa' Pennyparka. Se kaasi isän mustepullon ja sai toruja, sotki äidin lankakerän ja sai toruja siitäkin, nukahti Jamien lakiopuksen päälle ja tönäistiin lattialle kesken unien. Ressukka. Minun oma kissani Minnie suhtautuu tulokkaaseen ylhäisen halveksivasti.

Amy Gordon on kihloissa. Hän tuli toissapäivänä kertomaan siitä Roselle, ja minä istuin ylähallissa leikkaamassa paperinukkeja pikkutyöille ja kuulin. Dougal MacLaren oli kosinut oikein kauniisti. Miltähän tuntuu, kun minua joskus kositaan? Toivon, että se olisi romanttista: olisi kuutamo ja ruusutarha ja kaikkea. Gordonien salia en pidä kovin romanttisena paikkana!

Andrew MacDonald on päässyt Oxfordiin. Rouva MacDonald ilmituo asian kaikissa sopivissa ja sopimattomissa tilanteissa, ja Una tuskin tervehti, kun tapasimme Bairdin kaupassa.

– Niin kuin ei Skotlannissa olisi yliopistoja, isä murahti kuullessaan asiasta. Geordie-setä väittää tosissaan, että mikäli isä olisi aikoinaan joutunut opiskelemaan Englantiin, hän ei olisi lukenut lainkaan lakimieheksi. Olen ylpeä siitä, että isä on niin

kansallismielinen, vaikka Meg-täti sanookin että se on jääräpäisyyttä ja erikoisuuden tavoittelua.

Rob saattoi Meg Murrayn kotiin Bess Grahamin kutsuista. Anna Cameron oli ollut varma siitä, että Rob saattaa hänet, ja oli nyt raivoissaan. Kuulin Bairdin kaupassa miten hän sanoi rouva MacDonaldille, ettei aio puhua sanaakaan 'tuolle Stewartin heittiölle'. Nykyään Rob suosii Megiä, sillä hän on ollut kahdesti tämän kanssa kävelemässä ja vain kerran May Brownin kanssa, mikä on vain hyvä, sillä Mayllä on kaikki Brownien luonteenpiirteet. Rouva Cameron sanoo, että Rob on naistennaurattaja ja hävytön lurjus, mutta se johtuu Annasta. Kaksi viikkoa sitten 'tuo nuori Stewart' oli 'erittäin lupaava nuorukainen'.

John palvoo Robia. Olin nauraa itseni kuoliaaksi, kun näin hänen seisovan peilin edessä huoneessaan – ovi oli auki ja Davy poissa – ja sanovan:

– Olette aivan hurmaava tänä iltana, arvoisa neiti!

En voinut vastustaa kiusausta, vaan huoahdin ihastuneena (ä la Anna Cameron):

– Oh, paljon kiitoksia, herra Stewart!

John-parka oli tulipunainen ja häpeissään.

Robert kampaa tuossa pelin edessä tukkaansa. Juoru väittää, että Rob kähertäisi hiuksiaan, mutta se on kyllä paksu vale – minun tukkani on yhtä kihara, ja varmasti ilman rautoja. Hän aikoo kuulemma viedä Megin ajelulle illalla – autolla, jonka on vuokrannut Ballachulishista! Minä en voi sietää autoja. Hevoskyyti on paljon romanttisempaa, vaikka Rose nauraakin vanhanaikaisille mielipiteilleni.”

Betty nosti katseensa kirjastaan. James oli pannut lakikirjansa sivuun ja seisoi ikkunan luona tuijottaen sateeseen synkän

näköisenä. Rob oli lopettanut kutriensa silittelyn ja siirtynyt lukemaan hajuvedentuoksuista kirjettä, jonka David oli kiikuttanut postista kahden sormen välissä ja nenäänsä pidellen koulusta tullessaan.

Betty sulki päiväkirjan, kuivasi kynän ja kiersi mustepullon korkin kiinni. Hän oli jo kauan toivonut oikeaa täytekynää ja elätteli toivetta löytää sellainen joulusukastaan.

– Mitä kuolematonta sinä nyt sait aikaan? Rob kysyi hännäten ja nosti hetkeksi katseensa kirjeestä.

– Ainakin kuolemattomampaa kuin Megin lepertelyt, Betty ilmoitti.

Veli rypisti kulmiaan.

– Älä siinä viisastele, hän sanoi. – Mistä sinä tiedät, mitä Meg kirjoittaa!

– Minä arvaan, Betty irvisti.

– Älkää nyt taas aloittako, sanoi Jamie väsyneesti. – Minä en jaksa kuunnella teidän ainaisia riitojanne.

– Sinä et edes osaa riidellä, kivahti Rose, sillä pikku Eliza oli äkkiä tarrannut hänen muotilehteensä ja melkein pudottanut romaanin sen takaa kaiken kansan nähtäväksi. – Sinusta tulee yhtä homehtunut kuin noista lakipykälistäsi, ellet välillä tuuleta itseäsi!

– On niin monia tapoja tuulettua, Jamie sanoi puoleksi itsekseen. – Betty, jos olet oikein kiltti, niin juokset hakemaan minulle omenoita.

Betty nousi heti. Jamien puolesta hän oli valmis menemään vaikka kuuhun, ja sitä paitsi veli oli vasta parantunut vilustumisesta ja äiti nostaisi metelin, jos näkisi tämän kuljeskelevan ulkona sateessa. Tyttö hypähti pystyyn ja riensi juoksujalkaa yläkertaan kätkemään päiväkirjansa lipaston

lukittavaan laatikkoon. Sitten hän kiiruhti takaisin alas, pukeutui isän öljykangastakkiin, sujautti saappaat jalkaansa ja otti sateenvarjon oikeaan ja eteisen nurkassa odottavan korin vasempaan käteensä.

Omenapuut kasvoivat Kuusikukkulan vanhan huvimajan takana. Tuuli riepotteli Bettyn sateenvarjoa niin, että hän katsoi parhaaksi työntää sen huvimajaan turvaan ja nostaa takin hupun suojakseen. Nopeasti hän poimi koriin joukon punaposkisia omenia ja meni sitten huvimajalle hakemaan sateenvarjoa. Ruoho oli litisevän märkää; yleensä Bettyn suurin suru oli se, ettei hän saisi käyttää täyspitkiä hameita vielä kahteen vuoteen, mutta tällaisella säällä hameen lyhyys oli vain käytännöllistä.

Tyttö tasapainotteli juuri omenakorin ja sateenvarjon kanssa kohti kuistia, kun kylään vievälle tielle johtava portti narahti.

– Alex! Voi kuinka hauskaa! Betty heilautti omenakoriaan niin, että hedelmät hädin tuskin pysyivät kyydissä.

– No mitä pikkuinen? Alexander Stewart nauroi serkulleen, jonka hameenhelma oli kurassa ja posket sateen juovittamat.

– Älä sano minua pikkuiseksi, olen kasvanut puoli tuumaa viime keväästä, sanoi Betty ja koetti venyttää selkäänsä.

– Sinusta tulee jättiläinen tuolla menolla, kohta yletät minua kainaloon! Alex härnäsi. – Miten sinä olet ulkona tällaisella säällä?

– Hain omenoita Jamielle. Betty nosti koria.

Alex hymyili.

– Olisipa minullakin tuollainen sisko, hän sanoi. – Kate ja Amy eivät totisesti lähde ulos sateeseen hakeakseen minulle omenoita! Mutta mene sisään nyt, kenkäsi näyttävät märiltä. Onko Jamie siis kotona?

– Hän murjottaa kirjastossa. Oikeastaan on kummallista, että sadepäivinä me aina kokoontumme sinne, vaikka olemmekin kiukkuisia ja ärtyisiä. Jamie! Betty huusi jo eteisessä. – Alex on täällä! Toivottavasti sinä piristät häntä, hän on ollut kummallinen koko viikon.

Alex kohotti kulmiaan.

– Kummallinen?

– Hän ei syö, ei puhu, kävelee yksin Keijulehdossa, ja iltaisin minä kuulen seinän läpi miten hän kulkee huoneessaan edestakaisin, Betty sanoi. – Jos hän ei olisi Jamie, minä sanoisin, että hän on rakastunut!

Samassa Jamie astui halliin.

– Kas, Alex, hän sanoi välinpitämättömästi, vaikka oli hyvä ystävä serkkunsa kanssa. – Oletko sinä ollut ulkona, Betty?

– Itsehän pyysit minua hakemaan omenoita, Betty sanoi hämmästyneenä. – Katso nyt, Alex, juuri tuollainen hän on!

2.

James

Lokakuun 3. päivänä

”Kaikki ovat muuttuneet kauhean kummallisiksi. Alex istui meillä eilen neljä tuntia – on hän joskus ollut kauemminkin, mutta silloin pojat ovat aina tulleet osaksi aikaa muun perheen seuraan ja meillä on ollut kauhean hauskaa. Nyt he kuitenkin pysyivät visusti Jamien huoneessa, ja kun menin kutsumaan heitä teelle, Jamie käski minut pois ja sanoi, että heillä on tärkeää puhuttavaa. Pidän niin kauheasti sekä Jamiesta että Alexista, enkä tahtoisi olla heidän mielestään lapsi jolle ei kerrota asioita. En ymmärrä, mitä se voisi olla; Jamie on niin kunnollinen, hän ei varmasti löisi vetoa tai joutuisi muuten rahavaikeuksiin, kuten Robille voisi käydä.

Luulen, että äiti tietää mistä on kysymys, sillä kun Alex oli mennyt, Jamie puhui hänen kanssaan kauan aikaa. Isä on ollut kaksi päivää oikeudenistunnossa Invernessissä ja tuli vasta illalla ja tahtoi heti nukkumaan, niin että hän ei varmaankaan tiedä

asiasta, mikä se sitten onkin. Mutta tänä aamuna aamiaispöydässä äiti oli kauhean vakava.”

Lokakuun 15. päivänä

”Nyt minä tiedän, mitä se on. Ja se on jotakin niin kamalaa, etten tohtisi koskaan kertoa isälle.

Isä on kauhean kiltti mies, hän ottaa aina elonkorjuun aikaan kulkureita töihin ja avustaa Fort Williamin orpokotia – äiti sanoo, että isä antaisi pyytävälle paidankin päältäään. Mutta maaomaisuudesta isä pitää kiinni kynsin hampain. ’Maa on ainoa joka pysyy’, hän tapaa sanoa. ’Ammatit ja virkanimikkeet eivät tosipaikan tullen auta; pelloissa on tulevaisuus.’

Kaksikymmentä vuotta sitten – minä en tietysti ollut silloin syntyntykään, mutta olen kuullut äidin ja Annie-tädin puhuvan siitä – alkoi Alan Davidson viljellä kauraa rinnepellolla, jonka isä katsoo kuuluvaksi Kuusikukkulan maihin. Pello on ollut kesannolla, niin ettei menetys ollut kauhean suuri, mutta isä piti hirveän metelin periaatteesta ja jälleen kerran maaomaisuuden arvosta. Herra Davidson toi kuulemma isän nähtäväksi kopion paperista, jonka mukaan hänen isänsä olisi ostanut pellon isoisa Stewartilta, mutta isä väitti sitä väärennökseksi, koska Kuusikukkulan arkistoista ei löytynyt alkuperäistä kuittia. Niinpä meidän perheemme ovat olleet yhtä lämpimissä väleissä kuin Montaguet ja Capuletit aikoinaan – ja niinpä meille on nyt käynyt samoin kuin heille.

Jamie on rakastunut Flora Davidsoniin!

Flora on kauhean sievä ja mukava, hän sanoo aina tavatessamme minullekin jotakin ystävällistä, vaikka voisi ajatella, että hän inhoaisi meitä kaikkia sydämensä pohjasta. Tiedän, että Jamie tulisi onnelliseksi hänen kanssaan. Mutta isä

ei voi sitä ymmärtää! Jamie kertoi tämän itse minulle tänään. Hän sanoi, että tietää voivansa luottaa minuun, ja minä aion olla luottamuksen arvoinen. Viikko sitten Jamie jäi meistä hartauskokouksen jälkeen ja saattoi Floran kotiin, ja nyt hän sanoo tietävänsä, että Florakin pitää hänestä.

– Entä jos kertoisit isälle? minä ehdotin. – Eihän hän voi mitään sille, että te rakastatte toisianne!

– Oh, eikö vain! Hän heittäisi minut ulos talosta!

– Mutta ei hän voi vastustaa koko sukua, minä sanoin. – Geordie-setä uskoo, että herra Davidsonin ostokuitti on aito – hänhän on monta kertaa sanonut isälle, ettei totisesti uskaltaisi luottaa moiseen lakimieheen joka ei tunnista aitoa paperia väärennöksestä – ja hän kyllä puolustaisi sinua.

– En tiedä, riittääkö se, Jamie sanoi hiljaa. – Emmekä me voi elää Geordie-sedän rahoilla – enkä minä edes tiedä, pitääkö Flora minusta kylliksi mennäkseen kanssani naimisiin.

– Kysy häneltä, sanoin.

Jamie nauroi.

– Sinä olet herttainen, pikku Betsie, hän sanoi. Hän kutsuu minua Betsieksi vain tahtoessaan hellitellä, ja minulle tuli lämmin olo. Kaikki järjestyy – varmasti kaikki järjestyy!”

Marraskuun 10. päivänä

”Kate-serkku oli tänään meillä, teimme yhdessä Rosen kanssa suurta tilkkupeittoa hyväntekeväisyysmyyjäisiin. Oli kauhean synkkä päivä, melkein yhtä pimeää kuin yöllä. Viime viikot ovat olleet aurinkoisia ja huikaisevan värikkäitä, niin että tämä pimeys tuntui nyt tavallista ankeammalta.

– Myöhäissyksy on niin ikävä, sanoin. – Ei ole enää kesä eikä vielä jouluku. Ja talvi on niin kauhean pitkä, kun ei ole mitään tekemistä.

– Sinullako? Rose irvisti. – Sinähän istut päivät pääksytysten kirjoitusvihkojesi kanssa jossakin sopessa ja olet kiukuinen, jos sinua häiritään kotitöillä!

– Minä haluaisin kouluun, sanoin nolona, sillä Rose on kyllä oikeassa; en ole mikään kodin ihme. – Mutta isä ei laske.

– Miksei? Kate kysyi.

– Hän sanoo, että kun kansakoulu on riittänyt äidille ja tädelle ja Roselle ja Amylle ja sinulle, niin se saa riittää minullekin. Ja kun kysyin, enkö saisi olla suvun ensimmäinen koulutettu nainen, hän ajoi minut pois huoneestaan ja sanoi, etten saa tulla takaisin, ennen kuin tunnen tarpeellista kunnioitusta suvun perinteitä kohtaan!

Kate nauroi niin että pisti sormeensa. Sitten hän vakavoitui.

– Minua ei saisi kouluun suurin surminkaan sen jälkeen, kun olen kansakoulusta päässyt, mutta mielestäni on kyllä naurettavaa, jos vielä kahdennellakymmenennellä vuosisadalla ei tyttöjen opiskelua hyväksytä, hän sanoi.

– Betty epäilee ettei pääse naimisiin, siksi hän tahtoo kouluun, Rose irvisti.

– Entä sitten? tokaisin vastaan. – Jos en pääse naimisiin, olisi minulla ainakin ammatti jolla elää!

Rose vaikenä nolona. Mutta minä tahtoisin niin mielelläni muutakin oppia kuin sen, jonka herra Macmillan on takonut päähäni Longin kansakoulussa neljäkymmenen eri-ikäisen oppilaan keskellä. Koettaisin puhua isää ympäri, ellen olisi niin hermostunut Jamien ja Floran vuoksi.”

Marraskuun 30. päivänä

”Olin tänään Bairdin kaupassa ja valitsin juuri uutta päiväkirjaa Catrionan avulla – Catriona ei koskaan naura, kun menen ostamaan uutta päiväkirjaa – kun näin ikkunasta, miten Jamie kiiruhti kaupan ohi ja kohti Kuusikukkulaa. Eikä hän ollut yksin – hänen vierellään käveli Flora Davidson.

Catriona tuijotti minuun. Koko kylä tietää kuittijupakan, ja hän näytti olevan niin hämmästynyt ettei kyennyt edes kysymään mitä oli tekeillä. Mutisin, että tulisin ostamaan päiväkirjan toiste, ladin jo maksamani ostokset koriin ja lähdin puoltajuoksua Jamien ja Floran perässä kotiin.

He seisoivat vielä hallissa, kun astuin sisään. Flora silitti hermostuneena kastanjanruskeaa tukkaansa ja nyki kaularöyhelöään, ja Jamie näytti niin kalpealta, että tohtori Cameron olisi luultavasti diagnosoinut hänellä vaikeimmanlaatuisen anemian. Äitikin näytti hermostuneelta.

– Kas niin, kyllä se siitä, hän kuitenkin sanoi ja taputti Floraa olkapäälle. – Tom on ollut tänään erikoisen hyvällä tuulella.

– Oletteko te... minä änkytin.

– Sinun olisi ehkä paras mennä yläkertaan katsomaan, että Mary ja Eliza leikkivät siivosti, äiti sanoi minulle.

– Mutta minä tahdon... aloitin vihaisesti.

– Rosekin on siellä, äiti sanoi tiukasti. – Mitä vähemmän yleisöä, sen parempi. Olet nyt eniten hyödyksi jos tottelet.

Minä menin. Rose istui ylähallin sohvalla ja hieroi nenäliinaa käsissään. Rob oli tallissa ja John, Jennie ja kaksoset koulussa. Oli aavemaisen hiljaista – jopa pikkutyötötkin tuntuivat leikkivän tavallista äänettömämmin.

– Eihän isä voi suuttua kauheasti? minä kysyin Roselta.

Historiallista romantiikkaa ja vahvoja naisia sumuisilta
Skotlannin nummilta.

Stewartien talo on täynnä vilskettä, kun perheen 10 sisarusta
varttuu yksi kerrallaan aikuiseen ikään. Sisarussarjan
keskimmäistä, Bettyä, eivät kuitenkaan puheet naimisiinmenosta
hetkauta. Hän haluaa opiskella ja ryhtyä opettajaksi, vaikka
1900-luvun yhteiskunta tarjoaa nuorelle naiselle tyystin
toisenlaista roolia.

Lopulta Betty saa vanhemmiltaan luvan matkustaa Edinburghin
opettajaseminaariin. Bettyn lupaus naimattomuudesta joutuu
kuitenkin heti koetukselle, kun hän osoittautuu ystäväpiirinsä
etevimmäksi rakkaushuolten ratkojaksi. Lisäksi Betty löytää
vertaisensa eräästä varsin lupaavasta nuoresta miehestä, joka
tekisi keneen tahansa lähtemättömän vaikutuksen.

Betty on ensimmäinen teos mukaansatempaavassa Betty-sarjassa,
jossa on vaikutteita L. M. Montgomeryn, Louisa May Alcottin ja
Mary Marckin klassikkoina tunnetuista tyttökirjoista.

Kaisa Ikola (s. 1974) on suomalainen historian­tutkija ja
kirjailija. Hänen monipuoliseen tuotantoonsa kuuluu niin
historiallista romantiikkaa, feelgoodia kuin
lastenkirjallisuuttakin. Skotlantiin sijoittuva Betty-sarja sai
alkunsa Ikolan blogista ja on sittemmin kerännyt ympärilleen
vankan fanikunnan.